

TABOR izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z eno uro naslednjega dne ter stane polletno 150 K., polletno 90 K., letno 180 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri vsakratni objavi popust.

Naroči se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. Št. pošte: 11.787.

Na naročila brez denarja se ne vnaša. — Rokopis se ne vrne.

TABOR

Leto: II.

Maribor, četrtek 10. marca 1921

Številka: 56.

Konec debate o vladnem ustavnem načrtu.

Nerešeno samo še vprašanje razdelitve države. Položaj v Rusiji. Avstrijsko vprašanje.

Nemčija in zavezniki.

Maribor, 9. marca.

Ko se je sklenila mirovna pogodba med zavezniki in Nemčijo v Versaillesu, so ostala vprašanja o modalitetah izvedbe te pogodbe ter o izplačilu in definitivni svoti vojnih odškodnin nerešena. Določilo se je le, da se bodo razpravljala ta vprašanja na posebnih poznejših konferencah alirancev skupno z Nemčijo. Te konference so se tudi res vršile, ena najbolj znanih je bila konferenca v Spaji, ki pa istotako kakor vse druge ni dovela do pozitivnega rezultata. Nemčija je s svojo spretno politično taktiko srečno lavirala tako, da si je pridobivala časa za razne intrige, ki so ji tu in tam za gotovo dobo tudi dobro uspevale in obetale uspeh.

Pri tem se je Nemčiji celo posrečilo zaneti med zaveznike nesporazum, ki je bil gotovo dobo celo zelo opasen ter je grozil, da razpre zaveznike popolnoma. Tem nemškimi intrigam je nasledila najprej Italija kot na izvedbi versailleske pogodbe in izplačilu vojnih odškodnin najmanje interesirana velenila ter nastopila odločno v zaščito Nemčije, ki se je tega spora med zavezniki veselila ter kovala sebi kapital.

Tak je bil položaj, ko se je pred mesecem sestala pariška konferenca, da vzame še enkrat in to definitivno v pretres vsa z versaillesko pogodbo združena še nerešena vprašanja. Početek pariške konference je potekel še močno pod dojmom nesoglasja in razpora med zavezniki, po nekaj debatah, ki so bile zelo burne, se je sicer sestavil nekak sklep, ki se je predložil Nemčiji kot

nekak ultimatum, toda s tem je bila konferenca tudi že ubita in morala se je raziti predno bi se bila imela. Nemčija je ta sklep pariške konference sprejela z isto gesto kakor vse poprejšnje. Odgovorila je na predloge zavito in dvoumno ter zahtevala zopet daljši rok za prevdarek. Na ta rok zavezniki formalno sicer niso pristali, ker pa se je konferenca odgodila in se nova v Londonu ni takoj sestala, je bil ta rok de facto podan in nemško časopisje in diplomacija sta imela zopet nekaj časa za novo kampanjo.

V poslednjih dneh pa je izgledalo, da se spor med zavezniki vedno bolj ublažuje ter da pričenjajo tudi oni, ki so imeli poprej napram Nemčiji še neke posebne obzire uvidevati, da Nemčija nima nikake dobre volje, niti namena izveste določbe mirovne pogodbe ter da je vse njeno delo le zahrbtna manever. To je pospešilo sestanek londonske konference, ki se je tudi res sestala ter vzela takoj v pretres vprašanje izvedbe versailleske mirovne pogodbe s strani Nemčije. Potrdila je popolnoma pariške sklepe. Toda Nemci so prišli zopet z novimi protipredlogi ter zahtevali zopet rok za premislek in posvetovanje.

Tokrat so naleteli slabo. Zavezniki so ostali edini in trdni. Zastavili so Nemčiji le vprašanje: da ali ne! Nemčija zopet ni odgovorila določno in zavezniki so smatrali za nepotrebno vsako nadaljnje izgubljanje časa. Posegli so po skrajnem, po nasilnih sredstvih. Odredili so zasedbo nemškega Porenja in nekaterih drugih zemelj, blokado Nemčije na morju ter zasego nemških tirjatev v inozemstvu.

namenila srečne urice! In tako so te trudne rožice vedno iznova poganjale svoje medle cvetove.

Dolge ure se je zvrčala po postelji z ene strani na drugo. Konečno pa je le premagal sen, njene onemogle ude in zadremala je . . .

Tedaj pa je nekdo potrkal krepko na vrata. Skočila je kvišku. Srce ji je začelo hitreje utripati. „Kdo je?“ je zaklicala preplašeno. „Jaz! Jaz, kogar želje neutešeno hrepenijo po tebi“, je odgovoril od zunaj zvonek moški glas. „Odpri, da te pritisnem na ljubeče srce.“

Spoznala je njegov glas. On je bil torej, katerega so toliko dolgih let zaman pričakovale njene, vedno upajoče misli! Za katerega bi bila dala svojo srčno kri! O, vedela je, da jo njeno zaupanje ne bo varalo. Nepopisna radost in neka čudna bojazen sta jo obvladali zajedno, hipoma. „Ti si! Moj Bog! In jaz sem že davno v postelji!“ je dahnila komaj slišno, nevedoč kaj naj stori.

Bilo ji je, kakor da se je trenutno nekaj zavrtele v njenih možganih. Vse zbegane so bile njene misli, tako, da niti videla ni, kako je pri zaprtih vratih vstopil.

In predno se je zopet zavedla, je stal tik poleg njene postelje. Plaho, proseče, kakor da se ga boji, je strmelja trenotek vanj. A ko jo je obhitelo usta dobroho-

To je napravilo na Nemčijo porazujoč učinek. Spoznala je, da tu ni pomoči in zdi se, da bo od dveh zla izbrala prvo, namreč da bo brezpogojno pristala na zavezniške pogoje o izvedbi mirovne pogodbe ter izplačilu vojnih odškodnin.

„Stražnim“ beskičmenim* napadačima!

Uzaludan Vam je trud, nevoljnici! Mene ljè, Vašim ogavnim napadajima nečete pokreniti iz mog mira. Po Vama patentirane papirnate šrapnele sa smrdljivim plinovima: laži, objede in denuncije, odbijaju se o čvrsti štít čiste savjesti i poštenja, i vraćaju se u vaše redove. Opažaju se dejstva: padate u nesvijest, buncate, zavijate i bjesnite. Ne zavijajte, ne pretvarajte se! Priznajte iskreno — ako je to u vašoj pokvarenosti moguće — vas je moja obtuznica smela, prepali ste se dejstva mojih argumenata. Nijeste ih ni pokušali pobijati, već ste osuli na me paklensku vatru laži i osvada, misleći, da će to 'upaliti, ja se zbuniti i otići iz Maribora. Ljuto li se jadni prevariste! „S krstom svetim i istinom čistom i prof. paklu uspećeš u borbi!“ Te nauke mojih starih držim se ja, pa ne prezam od borbe ni pred Vama, sakrivene sluge pakla! Da, ja pače smatram svojom svetom kršćanskom i jugoslovenskom dužnošću prihvatiti nametnutu mi borbu! Vas raskrinkati i zguliti Vam obrazine, pod kojima glumite i zavadjate jedno ljudstvo, unistavate ugled katoličke crkve i pokušavate minirati potocima krvi stvarnu Jugoslaviju — zavjet je i dužnost svakog jugoslovenskog patriote.

* Ljudje brez hrbenice.

tna ljubezen, ki je žarela iz njegovih velikih, temnih oči, se je pomirila. In zazdelo se ji je, kakor da sta si že izza otroških let dobra. In čudo! Sobica, ki je bila še malo poprej mrka in trzla, se je naenkrat izpremenila. Vse sam žar in svet. Majsko cvetje vsenaokrog. Vzduh poln opojnega vonja.

In on je legel k njej. Objel jo je, privil k sebi, božal ji je lica in laske in gorke, strastne poljube, ki jim ni bilo števila, ji je pritiskal na čelo, usta in tilnik.

„Mira, ljuba, zlata, moja edina!“ so šepetala njegova ustna, ko je njegov vroči dih opajal njeno goreče obličje. „Ti si solnce mojih dni! Ti si moč mojih misli. Vse moje bogastvo in vsa moja sreča si ti!“

Takih besed še niso slišala njena ušesa. Kakor mehke melodije slavčevega gostolenja so zvenele. „Ljubim te, neizrečno te ljubim, Mira moja! In ti goličica, ali me imaš kaj rada?“

„Oh, Mirko! Kako moreš vprašati! Iz vsega srca, iz vsega srca! Vsa sem tvoja! Danes in za vedno.“

In še tesneje jo je pritisnil na svoja prsa. V njej pa se je tresla vsaka žilica. Njeni živci so bili do najvišje slasti napeti. Njeno telesce je drhtelo, ko so ustnice ihtele: „Moj, moj, moj!“

V bližnji cerkvi je takrat zvon zazvo-

ljudje sam postupati kavaljerski. Ponudio vam častni sud, ali mi u preučičenjem broju vaše bjedne „Straže“ dokazaste, da je kod vas osjećaj časti zagušen — zagušili ga gore spomenuti plinovi, kojim svakodnevno baratate. Vama govoriti o časti, kao i rodjenom slijepcu o duginim bojama!

Cini mi se ali, da sam otkrio Ahilovu petu kod Vas. Vi biste nasretniji bili, da mene iz Maribora nestane. Zar ne? U vašem ludilu, kako bi vam to pošio za rukom, pozivate u pomoć policiju, slatnovanjski ured, sud i ne znam šta sve i koga još sve ne. Točno po staroj metodi austrijskih denuncijanata! No ta vam metoda, hvala Bogu, u Jugoslaviji upaliti neće. Mi svjesni članovi naše slobodne otačbine ne poznajemo pokrajinskih medja u njoj. Dopada mi se u Mariboru, pa hoću, da živim ovdje, ne brineći, je li to vama krivo.

Nu, kraj svega toga, što mi je Maribor tako mio, evo opet jedne velikodušne ponude. Uz ono, što sam do sada obećao za „Jugoslovensku Maticu“ obećajem evo javno: ako častni sud („Straža“ neka ga nazove drugačije, ako joj smeta „čani“), kako sam ga predložio, dokaže istinitost „Stražinih“ podvala napustiti ču Maribor i samo dozvolom „Straže“ u njeg se povratiti ili samo navratiti. Apeliram na čast onih „Stražinih“ pretplatnika ili prijatelja, koji do časti drže, da pritjeraju „Stražu“, da nastupi dokaz istine i na ovako sjajnu ponudu.

„Stražnim“ borcima poručujem, da sam ja na borbu navikao, u borbi se za istinu očeličio i do smrti se za nju spremam boriti. Zapamtite to dobro, beskič-

nil dan. V sobici je bila še tema, kajti jutranja zarja je bila še daleč za gorami.

Utrujena in zasopljena je skočila kvišku. Na pol še v snu je zrla preplašena po temi naokrog. Kaj je bilo? Kaj se je zgodilo? Kam je Mirko izginil? Ali so bile to le sanje ali je bila istina? Tipla je z roko po postelji. Ni ga bilo! Nikogar ni bilo? Kam je izginil on? Ne, saj ni mogoče, da bi bil izginil! Se jo je grela gorkota njegovega telesa, njegove žareče oči so jo zaljubljeno gledale, njegove roke so jo božale, njegova usta poljubljala. In zazdelo se ji je, da je živa resnica, kar se je ravnokar zgodilo. In zatisnila je zopet zaspane oči, da bi mu zopet zrla v lepi obraz.

Kakor se voda polagoma in nevidno strdi v led, tako so se strdile v njeni duši sanje v živ dogodljaj. On je živel v njej ves tak, kakor so ga tisto noč gledale in uživale njene oči.

Dnevi in leta so še dalje begala kakor splašeni konji. Videla jih je in slišala jih je. Ali njeno srce se je umirilo, kajti ljubilo je in bilo je ljubljeno.

Vsako noč in čestokrat podnevi je prihajal k njej v vas. Po ceie ure sta veselo kramljala in se rada imela. Sto in stokrat je njeno telesce ob njegovem objemu blaženo zadrgetalo in vsakokrat so nje ustnice zahtele: „Mirko! Kako te ljubim!“

A. K.

Kadar upi venejo . . .

Tista težka trpkost, ki jo osobito v večernih urah osamljenost rodi, se je polastila njene duše. Vlegla se je, dasi je dobro vedela, da bo dolgo trpelo, predno jo sanje povedejo v novo življenje.

Sama — samcata je bila. Nikdar se ni nihče s poželjivim pogledom za njo oziral. Nihče se ji še ni s prijaznim smehljajem približal in sladke ljubenske besede ji ni nikdar nihče zapel.

Enolično in neveselo je bilo vse, kar je doživljala. Vse, kar jo je obdajalo, je dihlo zapuščenost. In dnevi in leta so tekli kakor splašeni konji mimo nje. Iz početka teh splašenih konj ni opazila. V njenem srcu so cveteli upi, lepši kakor vigrad in njena duša je bila polna zlatih gradov. Ali prišli so časi, ko jih je s strahom opazala; že izdaleka je slišala njihovo rezgetanje in teške udarce njihovih brzih kopit.

Tedaj pa so legale mračne sence na njena bleda lica. Rožice mamljivih upov so začele veneti, toda zvenele niso, kajti pridno jim je prilivala. Kako tudi ne! Saj je bilo toliko in toliko njenih znank in vrstnic, ki niso imele bogatejših src, niti lepših lic in so vendar postale ene prej, druge poslej srečne žene in ponosne matere. Zakaj ne bi bila tudi njej usoda

meni bojovnici, pa onda pucajte dalje — ja čakam!

Smatram svojom dužnošću, da se ovom prilikom uljudno zahvalim redakciji „Tabora“ na gostoljubivo mi ustupljenim stupcema za obranu napadnute mi časti. Istotako zahvaljujem čitateljima „Tabora“ na poklonjenoj pažnji i strpljivosti, čitajući moje obrane, a uvjerava ih, da to ne činim toliko radi sebe, koliko radi opće narodne stvari. Nijesu mi prvine, da me napada kasta „Stražinoga“ roda. Ta ja sam im bio jedan od najmilijih ciljeva još za njihovog pašovanja u Austriji, pa pomoću nje dosta mi materijalnih žrtava naneseše, ali me, hvala Bogu, ne svladaše.

Hvala i mom poštenom zemljaku Hercegovcu, koji se našao pobudjen, da nekoliko redaka napiše o mom neznatnom radu u pomoći našoj siromašnoj dječici. Samo mi je žao, što je u hvali pretjerao. U akciji za spašavanje naše dece od smrti gladi najviše zasluge ima „Društvo za zaštitu djece“ sa sveuč. prof. Silovićem u Zagrebu i mnp. O. fra Didak Buntić u Mostaru.

Maribor, 8. marta 1921.

Gjuro Džamonja.

Notranja in zunanja politika.

* Roškarjev shod pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. V nedeljo je imel klerikalni poslanec Roškar pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah političen shod, katerega pa so se kljub temu, da je bil komaj zadnji dan objavljen, udeležili večinoma samostojni kmetje. Ko je Roškar to opazil je takoj spremenil taktiko ter pričel besno udrihati po uradništvu in učitelstvu ter hujskati kmete na ta dva stanova, češ, da vlečejo prevelike plače. V St. Jakob sta prispela istega dne tudi profesor Vesenjok ter dr. Leskovar, drugi uradno kot načelnik okrajnega odbora, da si ogleda teren za zgradbo neke nove ceste. Z njima je prišel tudi načelnik mariborskih Orlov, Tratnik, z namenom, da osnuje pri Sv. Jakobu Orle, kar se mu pa ni posrečilo, ker so se vsi mladeniči vpisali že k Sokolu, ki se je nedavno osnoval pri Sv. Jakobu ter že pridno deluje.

* Pasivna volilna pravica za uradnike. Člen 48. ustavnega načrta, ki govori o pasivni volilni pravici državnega uradništva, ki je bil z nekaterimi spremembami sprejet, se glasi: Politični, finančni in šumarski uradniki ter uradniki za agrarno reformo ne morejo kandidirati, razen ako bi bili že leto dni pred razpisom volitev nehali biti uradniki. Drugi uradniki, ki vrše glavne oblasti, ne morejo kandidirati v volilnem okrožju svoje teritorialne pristojnosti. Aktivni ministri in ministri na razpoložnja ter vseučiliški profesorji lahko kandidirajo. Ako so ti izvoljeni za poslance, se stavijo pristojnemu ministru na razpolago.

* Klerikalci protestirajo proti samemu sebi. Janusovi potomci so zopet pokazali naenkrat dva obraza in to tako temeljito, kakor še ne zlepa doslej. Protestirali so namreč sami proti sebi. Klerikalci so poslali potom poslanca Hohnjeca ministru prosvete protest proti fakultativnemu verskemu pouku v naših šolah, toraj proti zakonu, ki je bil sprejet tudi z obema klerikalnima glasovoma v ustavnem odboru. Ministrstvo je protest seveda zavrnilo ter pripomnilo, da sta za tak pouk glasovala tudi dr. Simrak in Sušnik.

* Samostojna imela v nedeljo v Ljublija redni občni zbor, katerega se razen delegatov stranke iz Slovenije, udeležili tudi zastopniki zemljoradnikov iz Bosne in Hercegovine. Glavna razprava se je sukala krog vprašanja, kakšno stališče naj zavzame stranka napram sedanji vladi ter ustavi. Zborovanje je sklenilo, da pusti odločitev načelstvu stranke. Za predsednika stranke je bil izvoljen J. Pipan, posestnik iz Vižmarjev pri Ljubljani.

* Novi podpredsednik ustavnega odbora. Mesto dr. Tomljenovića, ki je bil imenovan za hrvatskega bana, je bil izvoljen za podpredsednika ustavnega odbora demokrat Juraj Demetrović.

* Ustavno delo. Na včerajšnji seji ustavnega odbora so bili sprejeti člani 74—81 vladnega ustavnega načrta. Danes se nadaljuje debata o naslednjih členih.

* Delo dalmatinske razmejitvene komisije. Dalmatinska razmejitvena komisija nadaljuje s svojim delom ter je ugotovila tudi program evakuacije zasedenih delov. Evakuacija se bo vršila od 1. aprila dalje in sicer bodo Italijani izpraznili najprej Korčulo, Bukovico, Knin in Drniš, potem del splitskega okrajnega glavarstva ter otok Pag, okraja Šibenik in Benkovac in naposled zadrski okraj.

* Izgredi nemških komunistov v Stettinu. V noči od sobote na nedeljo so udrli stettinski komunisti v dvorano, kjer so bili rotacijski stroji „Generalanzeigerja“ ter vrgli ročne granate. Dve tamkaj nahajajoči se osebi sta bili ranjeni. V nedeljo se je sklicalo v „Amorsäle“ obratne svetovalce in strankine funkcionarje na posvetovanje, na katerem se je sklenilo, nadaljevati stavko. Tudi tjakaj so udrli komunisti, pri čemer je došlo do burnih scen in pretepov.

* Ruski tajni dokumenti. Kakor javlja newyorški poročevalec lista „Lokalanzeiger“, napovedujejo listi ameriškega Hearstovega koncerna objavo dokumentov iz petrograjskega tajnega arhiva. Angleži so baje ponudili 140 milijonov za opustitev te objave. Dokumenti naj bi pojasnili krivdo Greyevo in Sasonovo na izbruhu svetovne vojne.

Zanimivosti.

Reformacija samomorov. Neki, v medicinskih krogih zelo znani francoski zdravnik je prišel na zelo originalno idejo, da je treba reformirati samomore. Skrajni čas bi bil, da se odpravi navado utopiti se, obesiti ali pa iskati smrt pod mrzlim kolesjem lokomotiv, ker je to barbarstvo in ne odgovarja več duhu časa. Strupi so po mnenju tega strokovnjaka zelo nezanesljivi: strupin včasih odpove, kokain povzroči prevelik strah, po kloroformu se dobi želodčne krče in „mali ljudje“ rabijo ogljene pline, ki povzročijo smrt brez katerekoli bolečine. Po naukih tega zdravnika bi bilo treba umreti na način, ki bi bil dostojen sedanji najmodernejši dobi in kar bi bilo samomorilcem res v veselje in estetični užitek. To naj bi se zgodilo z uporabo različnih plinov; eni bi prijetno „šegetali“ živce, med tem, ko bi drugi povzročili smrt potom zadušenja. Ta gospod si je izmislil že ves ceremonijalen načrt. Sezidal naj bi se bajno krasen tempelj po vzorcu božanstveno divne Indije. Komfort dvoran naj bi prekašal vse dosedanje izume, kar naj bi financirali premožni sloji dotične dežele. Nirvanski kandidati naj bi izbrali oni godbeni komad, katerega bi si sami pozeleli. Prvi plinov dih naj bi povzročil lahko omotico, nadaljnji bi ga uspavali in šele takrat, ko bi bil nedostopen za bolečine, bi se uporabil oni plin, ki bi ga „rešil vseh nadlog“.

— Izumitelj je mnenja, da bi se pri

upo — za kar zahteva samomori ne pojtno, v prvem trenutku lahko nek življenje od sebe, ali precejšnje energije bi bilo treba, da se določi smrt in pogrebne svečanosti v vseh podrobnostih, kakor spbrzum z vodjo templja, vrtnarjem, godbeniki itd., razposlati vabila prijateljem in obleči tozadevno mrtvaško obleko. Oni, ki nimajo za samomor posebno tehničnih vzrokov, bi si to dvakrat premislili.

IX. simfon. koncert

18. marca 1921.

Dnevna kronika.

— Klerikalci so povsod enaki. Zadnjič smo poročali o nekem klerikalnem mariborskem profesorju, kako razlaga dijakom, da je Macedonija bolgarska. Isto je izjavil tudi klerikalni poslanec Sušnik v torek na seji ustavnega odbora, ki je kritiziral izvajanja vojnega ministra ter izjavil, da je južna Srbija za Slovence tuj kraj. Ta klerikalna izjava je vzbudila v odboru burjo ogorčenja.

— Obnašanje mladine na ulici. Upravičene so pritožbe nad obnašanjem šolske mladine na ulicah ter v mestnem vrtu, a pripomniti moramo, da more šola in učitelstvo le malo storiti proti temu. Učitelstvo lahko prepreči divjanje mladine pred šolsk. poslopjem, dalje pa ne seže njen delokrog, ker vendar učitelj ne more za mladino na vse strani po ulicah in cestah za razgrajači. Edino, kar lahko stori, je, da mladino pouči o nedopustnem vedenju, kar pa presneto malo zaleže. — Neumestne se mi zde besede v enem zadnjih „Taborov“: „In skrajni čas je tudi, da šolska vodstva uvidijo, da se z dosedanjo prakso prizanesljivosti vzgaja v mladih dušah le posurovelost“. — Sola ima bore malo disciplinarnih sredstev, s katerimi bi mogla uspešno nastopiti proti posurovelosti mladine. Starši sami naj nekoliko bolj pazijo, kje hodi in kaj dela njih deca. Umestno bi pa bilo, da straže prav strogo primejo razgrajače, jih povabijo k sebi v stražnice ter govore ž njimi resno besedo, ki bo kaj zalegla. Tako je delala straža v Mariboru v predvojnem času in radi nerednosti, kakor dandanes, ni bilo pritožb. Treba bo straže pomnožiti, osobito za park, kjer ne dela škode na lepih nasadih le mladina, ampak žal premnogokrat tudi odrasli.

— O nemškem hujskaču Mussniggu nam prihajajo čim dalje lepša poročila. Če bi bil samo deseti del vseh teh vesti utemeljen, se mora tudi pošten Nемец, ki ima pravico do svoje eksistence med nami, čuditi, koliko globoko smo zabredli v blato korupcije. Mussnigg je bil namreč tako daleč nestrpen tudi napram nemškemu delavstvu, da so ga morali kljub njegovemu pangermanizmu odsloviti iz službe, in sicer dokler so ga mogli držati, je na račun železnice marodiral. Še-le ko so pri hišni preiskavi našli za celi voz dragocenega blaga iz delavnice, je moral oditi preko meje. Mož, ki je bil tako sovražen vsemu, kar je slovenskega, da se je javno hvalil: „wären alle Deutsche so wie ich, wäre heute kein Windischer in Brunnort“, je dobil vplivno slovensko dušo, ki ga je iz Nem. Avstrije spravila zopet nazaj, da je ob priliki generalnega štrajka hujskal delavstvo na poluno, vsled česar je bil aretiran, a ker ni bil zvest jugoslovenski državljan in ker je vedno rovaril proti Jugoslaviji, so ga seveda takoj izpustili. In zdaj je postal Ivorničar. Ali mu je železnica dala svet za stavbo zaslonj ali je celo kdo od železnice sam zainteresiran pri tem podjetju, o tem se zdaj raziskuje. Kdor se je pri tem izdajniškem blatu vmazal, bo imel priliko, da se pred javnostjo opere. Za danes le pribijemo, da je občina brezvspešno protestirala proti vrnitvi Mussnigga.

— Jareninske Orlice in Sokoli. O priliki sokolskega jezdneza izleta v

Slovenske gorice predzadnjo nedeljo so imele ravno isti čas, ko so Sokoli prijezdili v Jarenino, jareninske Orlice v šoli telovadbo, oziroma sestanek. Ko so skozi okno opazile Sokole, so mislile, da so Orli, hitele so k oknom ter jih burno pozdravljale; ko so se Sokoli vstavili, pohitele so k njim ter se zapletle ž njimi v pogovor in zabavo. Tu pa so naenkrat spoznale, da so se zmotile. S prva so bile v zadregi, potem pa so se razdelile v dva tabora: ene so bile za Sokole, ker so „fest fantje“, druge pa so bile proti njim ter so se odstranile.

— Red v porotni dvorani. Vsled pomanjkanja zanimanja je bila porotna dvorana prvo leto prevelika. Z narasčanjem zanimanja občinstva za porotne slučaje se je porotna dvorana do lani polagoma napolnila. Zato smo že lani apelirali, da se napravi red kakor je v navadi pri drugih porotnih sodiščih in sicer naj se vsaj za važnejše slučaje uvedejo legitimacije, makari proti vplačilu, ki naj se porabi za podporo res pomoči potrebnih invalidov. Že prve letošnje razprave pa so privabile toliko občinstva, da je postala dvorana trikrat premajhna. Pričakovati pa je še večjega navala pri naslednjih razpravah. V torek so morala biti odprta vrata in okno; notri vsled velike gnječe velika vročina in od dveh strani preprih mrzlega zraka. Pa še nekaj. V modernih porotnih dvoranah imajo zastopniki listov svoj poseben prostor določen in sicer ločen od publike. Pri nas je zato rezerviran sedež v prvi klopi poleg uradnega sluga. V torek je bil še ta sedež okupiran od publike in prišlo je celo do male zamere. To absolutno ni več vzdržljivo. Pri nas so najmanj 4 listi, ki imajo pravico do svojega sedeža; ako posamezni listi to pravico izrabijo ali ne, to je postranska stvar. Apeliramo na g. predsednika okrož. sodišča, da takoj napravi red!

— Jugoslavija — objubljena dežela. V torek se je z večernim vlakom pripeljal v Maribor elegantno opravljen Ceh, poklical izvoščka, sedel v voz ter se odpeljal pred kavarno „Central“, tam je izstopil ter odšel v kavarno. Izvošček je mislil, da se vrne, zato ga je čakal dalje pred kavarno. Elegantni Ceh si je v kavarni naročil vseh mogočih stvari, se napil in najedel, očitno popolnoma srečen in zadovoljen. Izvošček je še vedno čakal, ko pa se mu je zdelo le predolgo, je zlezal s svojega kozla ter stopil v kavarno, da pogleda če bo gospod kmalu gotov. Gospod pa ga je debelo pogledal in ni mogel razumeti kaj hoče in ko je izvošček zahteval plačilo je gospod začuden izjavil: „V Jugoslaviji je vendar vse zastoj!“ Vnel se je prepri, kateremu se je pridružil tudi kavarnar. Končno sta izvošček in kavarnar poklicala stražnika, ki je gospoda, ki je mislil, da je Jugoslavija objubljena dežela, kjer je vse zastoj, odvedel v zapor, kjer je res vse — zastoj. Pustolovec se zove Jan Hruška, je češki državljan ter popolnoma brez denarja.

— Marsikdo je navdušen prišlaš Sokola. Na nedeljskem shodu smo videli, da je ves Maribor v taboru Sokola. Treba pa je, da je vsak somišljenik Sokolske ideje tudi natančno podučten o vseh ciljih in stremljenju Sokolstva in njegovi važni nalogi, ki jo ima še izvršiti med Slovani. O tem predmetu bo predaval v četrtek ob 20. uri v dvorani Narodnega doma starosta br. dr. Sernee in torej upamo, da bo dvorana tudi pri tem zanimivem predavanju nabito polna.

— Angleška verska politika v kolonijah. „Straža“ je v pondeljki stevalki našla zopet nekaj, kar se ji je zdelo pripravno, da nam zaluča v obraz, pa se je ušela. Priporoča nam namreč, naj si prečitamo nek članek „Jugoslavije“, v katerem piše, kako podpirajo Angleži verski pokret v kolonijah. Mi dotičnega članka nismo čitali in nam ga tudi ni treba, ker to že zdavnaj vemo in to za nas ni nikaka novost, kakor mogoče za „Stražo“. Da bo še bolj razočarana nad podpiranjem versstva v kolonijah, ji povemo, da ne delajo tega le Angleži, ampak tudi Francozi, ki so gotovo še mnogo večji „brezverci“ kakor Angleži. Povemo pa ji tudi, da tega ne delajo morda iz

hrepnenja po zveličanju zamorčkov, ampak zato, ker se h katoliški veri spreobrnjeno ljudstvo po kolonijah da lažje in udanejšje izkoriščati, kakor pa pagansko. To so Angleži, Francozi, Nemci itd. že zdavnaj spoznali ter so v dobi, ko so doma zapirali in požigali cerkve v Afriki izdajali milijone za misijonsko delo.

— Sprejem nikellevega in medenege drobiža. Ker se nekatere stranke branijo prevzeti stari nikeljasti in medeni drobiž po 10 in 20 v za vrednost 40 in 80 v, se opozarja občinstvo, da je dolžno prejemati ta drobiž po izišlih naredbah službenih listov iz leta 1920 za določeno zakonito vrednost po 10 oziroma 20 para, t. j. za 40 in 80 v. Proti onim, ki bodo zaničali sprejem omenjenega drobiža, se bo uvedla kazenska prijava.

— Sestanek Triglavov se zopet vrši to soboto, dne 12. t. m. ob 20. uri zvečer v Narodnem domu (klubova soba). Vabljeni so vsi gospodje bivši in aktivni Triglavani mariborskega okrožja, ker se bo govorilo o društveni 45-letnici in o društveni prireditvi v Celju. Pa tudi družbeni značaj teh večerov naj vsakega izmed Triglavov, ki jih živi nad 60 v našem okrožju, privabi vsaj tu v našo sredino.

— Zabavni večer dne 12. III. 1921, katerega priredi častniški odbor pod predsedstvom g. podpolk. Stefanoviča na trst rodbine umorjenega narednika Čuš-a v prostorih kazine ob pol 20. uri zvečer, bo izraz jugoslovenske dobrosrčnosti in pristne jugoslovenske „dobre volje“. Ravnice koncertnih točk vojaške godbe in posebnega umetniškega tria, nudile nam boste „Glasbena Matica“ in „Drava“ krasne speve. Preskrbljeno je tudi še posebej za vesele točke, neglede na to, da se nam obeta jako dobro vino po zmernih cenah. Glede tort, ki se pripravljajo, nastala je med našimi gosnemi prava tekma. Naj bo ta večer sestanek vseh, katerim se smili rodbina in vseh, ki hočejo na lep in dostojen način dokazati jugoslovensko solidarnost.

— Slovensko obrtno društvo v Mariboru priredi v četrtek, dne 10. marca ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma obrtni sestanek. Na sestanku bo predaval g. Dobravec o davčni dolžnosti ter pravilni izpolnitvi davčnih pol. Z ozirom na važnost tega predavanja za obrtniški stan in z ozirom na to, da se bode po predavanju razpravljalo tudi o drugih zelo važnih obrtnih vprašanjih se naprošajo slovenski obrtniki, da se tega sestanka udeležijo v čimvečjem številu.

— Aretirani boljševiki. Med iz Rusije v Maribor dospeli vojnimi vjetniki so se nahajali tudi trije Rusi, boljševiški agenti, ki so se hoteli na ta način vlihotopiti v Jugoslavijo. Bili so aretirani.

— Masarykova enainšedesetletnica. Povodom svojega 71. rojstnega dne je predsednik dr. Masaryk, ki mora še ležati, sprejel papeškega nuncija Micaro, ki mu je čestital kot dojen diplomatskega zborna.

— Zakonski načrt o invalidih. Ministrstvo za socialno politiko je v glavnem dovršilo zakonski načrt o invalidih v vsej državi. V ta zakon se sprejmejo na vse kategorije invalidov nanašajoče se določbe, ki veljajo za invalide po superarbitraciji. Zakon se bo takoj potem, ko se reši ustavno vprašanje, predložil ustavotvorni skupščini.

— Boljševiki nameravajo zgraditi v Moskvi največjo brezlično postajo na svetu.

— Zadnji potomec Andreja Hoferja. Na Dunaju je umrl Leopod Hofer, uradnik mestne plinarne, zadnji potomec slavnega tirolskega junaka Andreja Hoferja.

Kultura in umetnost.

— Jugoslovenski komorni koncert bo izvajal 14. marca sledeči program: Godajne kvartete: Mozartov b-dur in Dvorakov f-dur (ameriski) ter Beethovenovo senato, f-dur (spomladna). Slednja se bo s spremljevanjem profesorja J.

Ravnika izvajala na violino dr. Se... zvedeniška mnenja graš... jih izvedencev, ki so trdil... is res Simoničev. Naši izvedencev... ofes. Cotič pa je potrdil, da je podpis ponarejen; isto sta izjavila dr. Robida in prof. Koželj. Prva porotna razprava je bila kakor rečeno, radi teh izvedencev preložena, pri drugi je bil Deng radi ponarejenja podpisa oproščen, obsojen pa radi krive prisega na 5 let težke ječe.

Današnja razprava je imela odločiti samo vprašanje krive prisega. Zopet so vse iste priče kakor že dvakrat prej. potrdile, da Simonič dne 11. oktobra 1918 ni mogel biti v Ptuj. Zagovor je z ozirom na to pričevanje krenil v to smer, da ni šlo ravno za datum izplačila, marveč, da je Deng Simoniču soloh ob tem času izplačal 10.000 K. Dr. Senčar je tudi to pot iskal odno-moči le pri nemško-avstrijskih izveden-cih, kot avtoritetah, pri katerih so se naši učili. Predsednik senata s. svet. Mulej je zagovornika opetovano opo-minjal naj ne pretirava. Drž. pravdnik Zorzi in zastopnik zaseb. udeleženca Simoniča sta to poveličavanje nemških avtoritet primerno zavrnila, češ, da je znano, kakšne lumparije se izvrše za denar in da je tako poveličavanje po-nižujoče za naše strokovnjake. Dr. Senčar je v dvehurnem spretnem, prepriče-valnem zagovoru skušal dokazati ne-dolžnost svojega klijenta. Drugi zago-vornik dr. Haas je predlagal dodatno kontrolno vprašanje, ki pa je bilo za-vrnjeno. Občinstvo je presenetila trditev dr. Senčarja, da je Deng sicer Neme-c, ampak v Ptuj toliko uvaževan, da ga je sloveči narodnjak dr. Jurtela kot prvi vladni komisar predlagal vladi v mestni sosvet kot zastopnika Nemcev.

Poročno sodišče.

Maribor, 8. marca.

Viljem Deng obsojen.

Ob velikem navalu občinstva se je nocoj končala že znana dolgotrajna afera Viljema Denga, stavbenega mojstra v Ptuj. Sicer navaden slučaj je postal nenavaden, ker je že tretjič pred poroto; prvič je bila razprava preložena, ker se je zagovornik opiral na druge izvedence za ugotovitev pravega rokopa, pri drugi razpravi julija 1920 je bil Deng krivim spoznan krive prisega in obsojen na 5 let ječe. Ker pa je zagovornik izsledil, da je med porotniki sedel namesto sina oče, je stol sedmorice ugodil ničnostni pritožbi in odredil novo razpravo, ki se je danes končala zopet z obsodbo obtoženca.

Obnovimo v kratkem dolgotrajno vsebino slučaja:

Pod županom Ornigom je Deng — sicer stavbenik — postal med vojno komisijonar za ptujski okraj. Kot tak se je zlasti pečal z dobavo sadja. Pri tem poslu se je posluževal tudi Ja-oba Simoniča od Sv. Urbana. Pri obratunu dne 30. oktobra 1918 je Deng ugotovil napake ozir. pomote v vknjiženju izplačil Simoniču; šlo je za diferenco 16.894 K. Ker se Simonič na dvakratni pismeni poziv ni odzval, ga je Deng za ta znesek tožil. Dne 17. marca 1919 se je pri tukajšnjem okrožnem sodišču vršila civilna razprava; Simoniča je zastopal dr. Rosina. Simonič je priznal pomoto 6894 K, zanimal pa je, da bi bil od Denga sprejel tudi še 10.000 K. Končno so stranke sklenile poravnavo in sicer pogojno, če Deng priseže, da je dne 11. oktobra 1918 Simoniču izplačal v Ptuj 10.000 K. Sestavila se je tozadevna natančna prisega in Denga na njo opozorilo. Deng je mirno prisegel, da je omenjeni znesek Simoniču res izplačal dne 11. oktobra. Po izpovedbi dr. Rosine je Simonič že ob tej priliki trdil, da tega denarja nikdar ni sprejel in dr. Rosina bi ne bil stranko pustil do poravnave, če bi Deng ne bil trdil, da je izplačal ravno na dan 11. oktobra. Po sklenjeni poravnavi je Simoniča opozoril njegov sin, da je nemogoče, da bi bil Deng Simoniča izplačal 11. oktobra, ker je sin prišel 12. oktobra od vojakov domov vsled pisma, da je oče bolan na španski bolezn. Dr. Rosina je stranko opozoril, da vloži proti Dengu ovadbo radi krivega pričevanja, če se Simonič upa dokazati, da se 11. oktobra ozir. dan prej ali pozneje ni odstranil od doma. Ker je Simonič dobil za to priče, je po dr. Rosini vložil ovadbo. Tozadevna preiskava je po 16 pričah ugotovila, da je bil Simonič dne 11. oktobra res bolan doma, da je Deng imel potrdilo s podpisom Simoniča od 11. oktobra, da so bile v knjigah Denga očividno popravljene številke datuma, da je Denk trdil, da je Simoniča izplačal na kolodvoru in zopet nasprotno, da mu je izplačal v pisarni. Deng ozir. njegov zagovornik

dr. Se... el zvedeniška mnenja graš... jih izvedencev, ki so trdil... is res Simoničev. Naši izvedencev... ofes. Cotič pa je potrdil, da je podpis ponarejen; isto sta izjavila dr. Robida in prof. Koželj. Prva porotna razprava je bila kakor rečeno, radi teh izvedencev preložena, pri drugi je bil Deng radi ponarejenja podpisa oproščen, obsojen pa radi krive prisega na 5 let težke ječe.

Današnja razprava je imela odločiti samo vprašanje krive prisega. Zopet so vse iste priče kakor že dvakrat prej. potrdile, da Simonič dne 11. oktobra 1918 ni mogel biti v Ptuj. Zagovor je z ozirom na to pričevanje krenil v to smer, da ni šlo ravno za datum izplačila, marveč, da je Deng Simoniču soloh ob tem času izplačal 10.000 K. Dr. Senčar je tudi to pot iskal odno-moči le pri nemško-avstrijskih izveden-cih, kot avtoritetah, pri katerih so se naši učili. Predsednik senata s. svet. Mulej je zagovornika opetovano opo-minjal naj ne pretirava. Drž. pravdnik Zorzi in zastopnik zaseb. udeleženca Simoniča sta to poveličavanje nemških avtoritet primerno zavrnila, češ, da je znano, kakšne lumparije se izvrše za denar in da je tako poveličavanje po-nižujoče za naše strokovnjake. Dr. Senčar je v dvehurnem spretnem, prepriče-valnem zagovoru skušal dokazati ne-dolžnost svojega klijenta. Drugi zago-vornik dr. Haas je predlagal dodatno kontrolno vprašanje, ki pa je bilo za-vrnjeno. Občinstvo je presenetila trditev dr. Senčarja, da je Deng sicer Neme-c, ampak v Ptuj toliko uvaževan, da ga je sloveči narodnjak dr. Jurtela kot prvi vladni komisar predlagal vladi v mestni sosvet kot zastopnika Nemcev.

Ob 19. uri je prvomestnik porotnikov, Franc Skrlec med splošno napetostjo razglasil krivdorek z 8 glasovi. Na podlagi tega je porotni senat razglasil obsodbo na 2 leti težke ječe. Deng je izjavil, da je nedolžen. Njegov zagovornik je takoj priglasil ničnost.

Sokolstvo.

o Predavanje dr. Serneca o Sokolstvu se vrši v četrtek ob 20. uri v dvorani Narodnega doma. Narodna dolžnost vseh naprednih Slovencev in Slovencev je, da se predavanja udeležijo polnoštevilno.

o Mariborska sokolska župa leta 1920. Začetkom l. 1920. je štela župa 11 društev, sedaj jih ima 19 in dva odseka. Pišberk je moral po plebiscitu prenehati. Po statistiki z dne 31. VIII. 1920 je župa štela članov 1779, članic 626, moš. naraščaja 263, žen. naraščaja 181, moške dece 565, žen. dece 341, skupaj 3755. Članov v kroju je nad 300. Sedaj je župa izdatno močnejša. Iz poročil na občnem zboru (14. II. 1921), na katerem je 44 delegatov zastopalo društva, posnemamo: Župa je nastopila štirikrat: 29. VI. ob prihodu regenta v Maribor (158 članov, 129 članic v kroju, disciplina vzorna); 8. VIII. na župnem zletu v Guštanju (gl. poročilo v župnem „Vestniku“); 29. VIII. na pokrajinskem zletu v Mariboru (293 članov in 237 članic); 8.—11. XI. ob plebiscitu na Koroškem (640 članov). Začetkom leta se je vršil petdnevni vadiateljski tečaj za člane in članice, decembra pa šestdnevni tečaj za vadiatelje. Pet vadiateljic (Studenci) je položilo z dobrim uspehom župni izpit. Predsedstvo je imelo 15 sej, odbor 2. Došlihi dopisov 539, odposlanihi dopisov 472, okrožnic 644. Dopisovanje glede pokrajinskega zleta seveda ni vsteto. Denarni promet 184.217 K. Premoženja ima župa 22.089 K. Predsedstvo je priredilo 30 predavanj v 16 društvih. Predavanja, ki so jih priredila društva sama, niso vsteto. Župni zlet 1921 se bo vršil v Središču. Predsedstvo.

o Vestnik mariborske sokolske župe se dobiva pri br. Majerju, trgovcu na Glavnem trgu, a 3 K štev. V Vestniku najdeš poleg člankov podrobna in strokovna poročila o delovanju naših sokolskih društev.

Najnovejša poročila.

Ustavno delo.

LDU Beograd, 8. marca. Na današnji 28. seji u tavnega odseka je bil najprej namesto odstopivšega dr. Tomljenovića izvoljen za podpredsednika ustavnega odseka poslanec Juraj Demetrović (demokrat). Nato so bili sprejeti člani 82—85. Člen 83 se glasi: Nihče po dovršenem 20. letu ne more dobiti državne službe, ako ni po določilih vojnega zakona odslužil določeni rok v vojaški službi ali pa ni bil oproščen. Pri členu 84 je bila daljša debata. Pri glasovanju pa je bil sprejet ta člen na podlagi vladnega načrta. S tem je bila dovršena razprava vsega ustavnega načrta razen 7. oddelka, ki govori o razdelitvi pokrajin. Prihodnja seja 10. tm ob 9. uri zjutraj.

Poraz protirevolucionarcev v Rusiji.

TIP Berlin, 9. marca. Po semkaj dospelih vesteh se je posrečilo boljševikom premagati kronstadtske upornike, ki so hoteli osvojiti Petrograd. Istotako je tudi Moskva zopet trdno v rokah sovjetske vlade, ki ni, kakor se poročalo, pobegnila v Novgorod. Vendar pa protirevolucije še ni konec. Ukrajina je v plamenu, istotako Sibirija in nekatere druge zemlje. Tudi Kronstadt sam se diži čvrsto.

Avstrijsko vprašanje.

TIP Dunaj, 8. marca. Kancler Mayer je prejel od angleškega poslanika Lindkaya vabilo, naj odpošlje Avstrija takoj v London svoje delegate, ker pride že prihodnji teden v razpravo avstrijsko vprašanje. Avstrijska delegacija, katero bo vodil kancler Mayer sam, odpotuje v London koncem tedna.

Avstrija za Nemčijo.

TIP Dunaj, 8. marca. Seja vsenemške stranke je sklenila odposlati nemškemu državnemu kanclerju zagotovilo, da stoji Avstrija tesno za nemškim narodom v Nemčiji ter da občutijo avstrijski bratje istotako vso bol in nesrečo kakor nemški. Zelja avstrijskih Nemcev je, da se čimpreje popolnoma in za vedno združijo z Nemčijo.

Zavezniki in Nemčija.

LDU Berlin, 8. marca. V nemško-nacionalni ljudski stranki menijo, da so zavezniki s svojim postopanjem kršili versaillesko mirovno pogodbo, ki vsled tega za Nemčijo ni več obvezna. Stališče, da Nemčija ni več obvezana izvrševati mirovno pogodbo, bi morala zavzeti tudi državna vlada. V socialdemokratski stranki pa menijo, da Nemčija iz izida konference v Londonu ne sme izvajati posledic, ki bi jo odvezale njenih dolžnosti. V neodvisni socialistični stranki upajo še vedno, da bo angleško in francosko delavstvo uplivalo na svoji vladi, da bi se obnovila pogajanja z Nemčijo.

DKU Düsseldorf, 8. marca. (Wolf) Francoska konjenica in oklopni avtomobili so dospeli v zgodnjih jutranjih urah v okolico mesta ter jo zasedli.

DKU Berlin, 8. marca. Opoldanska „Berliner Zeitung“ poroča iz Düsseldorfa: Düsseldorf so zasedle po večini belgijske čete. Vsi osebnosti in blagovni kolodvori so zastraženi v dvornem vrtu so postavljene topovi ter izkopani strelni jarki. Nad mestom krožijo že od 6. ure zjutraj sovražni zrakoplovi.

Isti list javlja nadalje, da je dospelo v mesto ob 4. uri zjutraj več bataljonov belgijske pehote, ki je zasedla najpreje magistrat, več šol, kakor tudi nekaj vojašnic, ki jih je izpraznila včeraj zelena policija. Včeraj zvečer se je nabila proklamacija državnega predsednika. Zivljenje v mestu se razvija povsem normalno. Prebivalstvo pričakuje z mirno zavestjo nadaljnih dogodkov.

DKU Mainz, 8. marca. (Havas). Francoske in belgijske čete so dospete danes opoldne v Duisburg. Neka flotilja je zasedla Ruhrort.

Protičeva ostavka sprejeta.

TIP Beograd, 8. marca. Radikalni klub je na svoji seji sprejel ostavko poslanca Stojana Protića.

Sport.

SSK Maribor 1:SSK Maribor rezerva 5:2 (2:1). Minulo nedeljo ob pol 15. uri sta si stala nasproti prvo moštvo in rezerva SSK Maribor ter je SSK s to igro pričel pomladansko sezono. Predstavili sta se dve zelo simpatični skupini z večjimi ali manjšimi izpremembami v sestavi. Pogrešali smo v prvem moštvo znanega vratarja Turka, v halfu pa Skrabarja, starejšega. Rezerva je pričela igro zelo živahno, kar je črno skupino malo presenetilo. V rezervi sta se posebno odlikovala Voglar in center, prvi po sigurnosti, drugi po živahnosti. Prvo moštvo še ni vigrano, kar je posebno začetkom igre motilo. V drugi polovici so se igralci očividno zblížili in rezerva se je le težko obranila nekaterih zelo ostrih in hitrih napadov. Nadalna vrsta črnih je zelo lepo delovala, samo desno krilo ni prišlo do veljave, ker se ga je slabo ovremeljenega postavilo na igrišče. Ugašala sta zopet iz prejšnje sezone znana branilca Skrabar mlajši in Ferk. Hobacher, vedno dobro placiran, je streljal previsoko. Sodnik g. Niemec se je potrudil, ter vodil igro brezhibno do konca.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 8. marca.

Zagreb: Berlin 238—240—, Italija 644—545, London 0—578, New-York 145—145, Pariz 1053—1056, Praga 190—192—, Švica 0—2500, Dunaj 19'70—19'80, Valute. Dolarij 143—143'75, avs. krone 20'50—21, carski rublji 50—70, francoski franki 1040—1060, navolendori 490—0, nemške marke 235—237, romunski leil 193—195, italijanske lire 530—0, čehoslovaške krone 130—0.

Dunaj: dinarji 2022—2042, dolarji 748—752, franc. franki 5422—5462, švic. franki 12.675—12.725, lire 2790—2800, češke krone 972—982, madžarske krone 181—183, nemške marke 1205'50—1211'50, poljske marke 85—87, funti 2940—2960.

Curih: Berlin 9.55, New-York 596'50, London 23'26, Pariz 42'75, Milan 21'90, Praga 7.75, Budimpešta 1.37%, Zagreb 4.15, Varšava 0.70, Dunaj 1.25, avstrijske krone —.90.

[Za industrijo v Mežiški dolini. Vse očine Mežiške doline so v največji meri zainteresirane na tem, da industrijska podjetja, ki obstoje na njihovem okolišju, ne propadajo. Vse gospodarstvo v teh občinah, privatno in javno, je v ozki zvezi s prosnavanjem industrije, prebivalstvo je odvisno od njenega razvoja, nezaposelnost podjetij povzroča najuškodnejše socialne posledice. Od prevrata dalje se je položaj industrije v Mežiški dolini stopoma poslabšal. Pomanjkanje strovin in obratnih snovi, izvozne prepovedi in zapreke, naraščanje javnih davčin in zlasti draginja življenjskih potrebščin delavstva so bili najglavnejši vzroki tega nazadovanja. V zadnjem času je pa nastopila poleg teh pojavov še tako močna inozemska, zlasti nemškoavstrijska konkurenca, omogočena vsled valutnih razmer, da je zavladal v naših industrijskih podjetjih skoraj popoln застоj. Posledice se vidijo že sedaj, delavstvo se odpušča; tako je n. pr. jeklarna na Ravnah v naši občini od novembra meseca l. l. do konca februarja t. l. morala odpustiti 120 delavcev. Ako

poide tako dalje, bodo industrijska podjetja naših krajev v kratkem popolnoma uničena. Z njimi pa bodo tudi uničeni še oni ostanki ljudskega blagostanja v naših krajih, kar jih je vojna doba še pustila. A ne samo gospodarski in socialni momenti prihajajo v poštev, tudi politični so zelo merodajni. Znano je, da je eno najuspešnejših sredstev protidržavne propagande, ki ima v Mežiški dolini vsled bližine državne meje in prejšnjih razmer zelo ugodna tla, trditve, da jugoslovenska država ni sposobna vzdrževati industrijo in da jo tudi namenoma upropašča. Ta agitacijski argument, ki se je najprvo pojavil v celovških naši državi sovražnih listih, se v naših krajih utemljeva s položajem naših industrijskih podjetij in učinkuje. Delavstvo, ki se pri naših podjetjih odpušča, se pa izseljuje večinoma v Avstrijo in je za našo državo in za naš narod za vedno izgubljeno. Iz teh razlogov je vse naše prebivalstvo, zlasti pa zavedno industrijsko delavstvo pozdravilo sklepe gospodarskega sveta v Beogradu začetkom februarja t. l., naj se naša industrija vsaj začasno zaščiti s carino proti inozemski konkurenci. Upravičena je bila nada, da se naša industrijska podjetja s tem zopet opomorejo in da se naši kraji rešijo gospodarske propasti. Najnovejše vesti pa utemeljujejo bojazen, da bo gospodarska politika države tudi v bodoče zanemarjala našo industrijo, kajti pojavil se je odpor proti zaščiti carini v krogih beograjskih trgovcev, ki se v finančnem ministruvu uvažuje. Z ozirom na ta položaj smatra občina Guštajn za svojo dolžnost, da pozovo vse občine Mežiške doline, naj v tem za naše gospodarske, socialne in politične prilike tako važnem trenutku pozdvignejo svoj glas v prilog zaščite naše industrije. Občina Guštajn je sklenila v seji gerentskega sosveta, da odpošlje predsedništvu deželne vlade resolucijo, katere besedilo je razvidno iz priloge, in pozvolja v zmišlju slepa iste seje vse občine v Mežiški dolini, naj sklenejo v unino sklicani seji občinskega zastopa enake ali slične resolucije in naj jih Istopako odpošljejo predsedništvu deželne vlade. Resolucija občine Guštajn, sklenjena v izredni seji gerentskega sosveta dne 4. marca 1921.: Občina trg Guštajn ugotavlja, da se položaj industrijskih podjetij v Mežiški dolini slabša bolj in bolj, v zadnjem času posehno vsled neovirane konkurence avstrijske industrije, ki ima za eksport v našo državo prednost slabe valute; ugotavlja, da izvirajo iz teh okolnosti posledice, ki so škodljive našim državnim in narodnim interesom v gospodarskem, socialnem in političnem pogledu, zlasti z ozirom na obmejno lego Mežiške doline; opozarja zlasti na protidržavno propagando, izhajajočo iz bližnjih krajev avstrijske Koroške, ki sprotne izrablja propadanje naše industrije za razširjevanje nezadovoljnosti med ljudstvom in za utrjevanje protidržavnih stremeljenj; pozivlja deželno vlado za Slovenijo, naj se zavzame pri osrednji vladi v Beogradu za naša industrijska podjetja, ki naj se zaščiti napram inozemski konkurenci s primerno gospodarsko in carinsko politiko, ne zaradi podjetnikov-kapitalistov, ampak zaradi važnih javnih interesov, spojenih s podjetji; pozivlja vse v državni gospodarski politiki soodločujoče činitelje, naj posvetijo največjo pažnjo zaščiti in pospeševanju postoječe tu-

zemske industrije, ker bi propast te industrije pomenila tudi gospodarsko propast mnogih krajev naše domovine.

[Konec časniških znamk. Poštni in brzojavni minister je odločil, da se opuste dosedanje novinarske znamke po naši državi. Ako že nimajo listi pavšalni franko, se bodo časnike frankiralo s navadnimi pisemskimi znamkami.

[Prva hrvatska posojilnica, najstarejši vodeči denarni zavod južnoslavije, je prevzela v Celju podružnico »Wiener Union-Bank« ter isto preuredila v lastno filijalko.

[Generalno ravnateljstvo za železnice. V področju komunikacijskega ministruva v Beogradu se je izdelal načrt za ustvaritev generalnega železniškega ravnateljstva s sedežem v Zemunu ali Beogradu.

[Nova industrija v Brodu. V Brodu se je ustanovila »Tubus« d. d., ki bo na podlagi pridobljenih patentov

gradila parne kotle in parne cevi ter bo tako prva te stroke v naši domovini. Glavnica znaša 6.000.000 kron.

[Znižanje mezd v Angliji. Iz Londona se javlja: Da preneha enkrat neznosna draginja, ki vlada posebno na živiskem trgu, so sklenili angleški delavci znižanje mezd za 10 odstotkov, ker upajo, da bodo pričele na ta način cene padati.

[Trgovska pogajanja med Češko in Avstrijo. V petek je bila v ministruvu za trgovino v Prazi konferenca med avstrijskim zveznim ministrom dr. Heilmom, oddeelnim načelnikom dr. Riedlom in ministrom dr. Hofovcem glede priprave za sklenitev trgovinske pogodbe med Avstrijo in Čehoslovaško.

Ne pozabite na naročnino!

Glavni urednik: Radivoj Rehar. Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Užanka za šiviljska dela se takoj sprejme. Roza in Adela Armbruster, Vetrinjska ulica 17. 317 2—1

Jako dobra hrana se priporoča na Glavnem trgu 21. Obed stane K 20, večerja K 10. 318 2—1

Oblika, skoraj nova, temnosiva, iz čiste volne, se proda za 1600 K. Vprašati Meljska cesta 40, desno. 319 2—1

Meblovana soba za dva solidna gospoda se išče. Ponudbe na upravo.

Postelja z vložkom se proda. Vprašati: Zrinjskega trg št. 6-II, od 11. do 14. ure popoldne.

Biljard proda Slovenska čitalnica v Mariboru, Narodni dom.

Velik štedilnik za vzdati se proda. Vprašati v upravi lista.

Hiša s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, pripravna za vsako obrt, se proda. Naslov v upravištvu »Tabora«.

Kot **družabnica** ali **poslovodkinja**

s kavcijo, s trgovsko izobrazbo in prakso, bi pristopila v kako že vpeljano trgovino s speccerijskim blagom. Ponudbe na Anončni in Informačni zavod »VEDEZ«, Maribor, Slovenska ulica 6. 128

Proda se ceno:

hiša z vsemi potrebnimi prostori, s posebnim hlevom za živino in svinjakom. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves. Posestvo je v Gradišču, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe osebno ali pismeno na **Antona Ožega,** Jezdarska ulica št. 8 (konjeniška vojašnica), Maribor. 289 5—4

Tovarna bučnega olja

v Sunji pri Sisku

nudi svoje prvovrstno čisto bučno olje po ceni K 45— za kg. 293 3—3

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja. Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Motor na plin

dobro ohranjen, proda po zelo ugodni ceni **Mariborska tiskarna d. d.** Jurčičeva ulica 4.

Naše naročnike

opozarjamo, da se naročnina plačuje v naprej in ne nazaj. Kdor pa nam lista, ko mu poteče naročnina ter ne doloži druge, ne vrne, tega smatramo še nadalje za naročnika ter je tudi pravno dolžan, poravnati nam naročnino za vse nadalje prejete številke.

Uprava.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Prilistanska ulica 2.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obrestuje vloge najugodneje.

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREZICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000—

Izvršuje najkulantneje vse bančne transakcije.